

DANNY KOKO SHOW

Antti Heikkinen | wsoy

DANNY KOKO SHOW

Antti Heikkinen

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

© ANTTI HEIKKINEN JA WSOY 2022
ISBN 978-951-0-47809-7
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
PAINETTU EU:SSA

*Omistettu heille,
jotka valoivat suomalaiselle viihteelle sokkelin,
rakensivat rungon ja järjestivät harjakaiset.*

ALUKSI

OLEN SYNTYNYT vuonna 1985.

Se tarkoittaa sitä, että Danny on ollut olemassa koko elämäni ajan. Ei vain aikuisikäni, vaan ihan lapsuudesta lähtien. Danny soi radiossa, Danny esiintyi televisiossa, Danny päällisteli lehtikuvissa.

Kaksi penskavuosieni Danny-muistoa pystyn personoimaan vähän tarkemminkin.

Ensimmäinen niistä on se, kun VHS-nauhuriin tökätty raekuvainen kasetti suoltaa puukuorisen kuvaputkitelevision ruudulle mustavalkoista Spede-filmiä. Danny on sielläkin. Sukkahousut jaloissaan hän laulaa Seitsemän kertaa seitsemän -biisiä ja siloposkisilla kasvoilla paistaa veikeä hymy.

Toisessa Palonurmen ala-aste valmistautuu juhlimaan Suomen itsenäisyyspäivää. Valmistelujen alkupamauksena opettaja soittaa c-kasetilta laulua. Sitä laulaa Danny yhdessä Aikamiehet-lauluyhtyeen kanssa.

Laulusta hommataan nuotti ja kyläkoulumme oppilaista kasattu kuoro esittää kipaleen sinivalkojuhlassa. Kuoro laulaa Aikamiesten osuudet, solistin hommaa toimittaa Hartikaisen Kyösti. Opettaja säestää pianolla.

Minä en ole kuorossa mukana, opettajan mielestä olen liian huono laulaja. Mutta laulu jää mieleeni niin hyvin, että pystyn pudottelemaan sen koska tahansa ulkoa vielä tänäkin päivänä.

Oppilaiden vanhemmat ja muut paikalle saapuneet kyläläiset kuuntelevat esitystä vakavina, he istuvat alaluokan ja liikuntasalin muodostamassa katsomossa kuin hautajaisissa.

Ymmärtäähän tuon. Se on vakava paikka, kun katsomotilojen väliin muodostuneella lavalla lauletaan tästä taivaasta ja tästä maasta, ajattelen. Sellaisten asioiden edessä kuuluukin olla vakava.

Aikuisempana ymmärrän, ettei lamanpuraisema maalaiskansa patsastellut pelkästä patsastelun riemusta. He tunsivat Jukka Kuoppamäen tekemän laulun entuudestaan, kiitos Dannyn ja Aikamiesten.

1990-luvun alussa yhteinen kansa tarvitsi muistutusta siitä, että katajainen ei taitu, vaikka taipuu.

Noina vuosina taipuivat lähes kaikki. Moni taittuikin.

Siksi pidän tätä toista muistoa yhtenä alakouluvuosieni merkittävimmistä tapauksista, vaikka en sen symbolista arvoa silloin voinut ymmärtää. Tai ehkä ymmärsin alitajuisesti, kun se niin hyvin mieleen jäi.

Sitten Danny-muistoissani seuraa roima aikahyppy. Olen päälle parikymppinen ja työskentelen Koillis-Savo -lehdessä. Juankosken keskuskeittiöön on hankittu kaksi uutta, oikein mojavankokoista kattilaa. Keittiön työntekijät kastavat ne Armiksi ja Dannyksi.

Asiasta on luonnollisesti tehtävä paikallislehteen juttu. Jymytapauksen journalistinen lähestyminen lankeaa minun arvakseni. Käyn kuvaamassa kattilat ja niiden hämmentäjät. Sitten soitan Dannylle – Armi on jo edesmennyt.

Dannyn puhelinnumero löytyy helposti hänen nettisivuiltaan. Jokusen tuuttauksen jälkeen kuulen ensimmäistä kertaa lausahduksen, jolla Danny vastaa tuntemattomista numeroista tuleviin puheluihin.

– Mhalo?

Esittelen itseni ja varmistan, onko puhuja tosiaan Danny.

On se. Kerron asiani ja Danny kertoo kuulleensa pääsevänsä kattilan kaimaksi. Keskuskeittiöltä on otettu häneen yhteyttä ja kysytty, sopsisiko laulajalle moinen tribuutti.

Puhelinhaastattelu ei ole pitkä, mutta sen aikana Danny sanoo varmasti kaiken, mitä hänellä asiasta sanottavanaan on.

Pahoillaan hän ei ole, ihan kivan jutut ovat juankoskelaiset emännät hänen mielestään keksineet.

Kirjoitan jutun. Se pääsee Koillis-Savoon pääuutisen paikalle, jolla kerrotaan yleensä esimerkiksi kunnanvaltuustojen kokouksista.

Myöhemmin haastattelen Dannya toisen kerran, silloin nokausten ja eri lehteen. Pitäjäläinen ilmestyy Nilsiässä ja Rautavaaralla. Joulun alla kirkkokonserttikiertueen tekevä Danny esiintyy Nilsiäen kivikirkossa.

Konsertissa ihmettelen, kuinka kotipyhättöni alttari voidaan valojen avulla muuttaa muotonsa melkein tunnistamattomaksi. Kaunis se on edelleen, mutta värikäs. Show on saapunut kirkkoon.

Kun viimeinen laulu on laulettu, hakeudun haastattelemaan Dannya. Hän on saanut paikallisilta ihailijoiltaan villasukat ja ruisleivän. En ehdi kuin esittäytyä, kun artisti tiedustelee mieli-pidettäni äskeisestä keikasta.

Mikäs siinä, hyvähän se.

Pintapuoliseksi jäävän haastattelun jälkeen menen Syvärin baariin ja kuulen, kuinka kirkosta ennen minua lähteneet yleisönedustajat purkavat konserttia peräpöydässä.

He pohtivat, miten Danny on päästetty esiintymään kirkkoon, kun se oli ukkomiehenä ollessaan yksissä toisen naisen kanssa.

Kirjoitan kuulemastani lehtijuttuun ja pohdin, kuinka harvalla olisi mokoman logiikan mukaan oikeutta avata kirkon ovea, saati astua sen alttarille, siksi harvassa ovat synnittömät. Paljon vähemmän heitä on kuin itseään sellaisina pitäviä ensi kiven nakkaajia.

Sittemmin tapaan Dannyn ohimennen kerran siellä, toisen täällä. Mutta syksyllä 2020, koronan jo jyllätessä, pääsen kyläilemään hänen luonaan Kirkkonummella.

Visiitin synnä on ajatus Dannyn kuumimmasta show-ajasta kertovasta fiktioelokuvasta. Olen liikkeellä Joonaa Jalkasen, Dannyn managerin kanssa. Joonaan olen tutustunut kirjoittaessani kirjaa hänen isästään Kari Jalkasesta, Kari Tapiosta.

Danny on vieraanvarainen ja puhelias. Hän esittelee arkistonsa.

Se on valtava. Vaikka Dannysta on kirjoitettu kolme kirjaa – ja neljäs on tulossa – ei kukaan kynäilijöistä ole käynyt kansioviidakkoa perinpohjin lävitse.

Ajatus jää itämään. Pitäisikö nuo kansiot tonkia ja kuulla omin korvin kaikki se, mitä viihdeneuvos Lipsasella on itsestään, urastaan, elämästään ja maailmastaan sanottavana?

Välillä ajatus kasvaa korkeampaa vartta, välillä nahistuu. Mutta alitajuntani tekee töitä koko ajan. Danny täyttää 80-vuotta vuonna 2022. Pitäisikö silloin kirjata yksiin kansiin kaikki se, mitä aiemmin on koottu useampiin niteisiin – puhumattakaan siitä, mitä niissä ei ole kerrottu?

Yhä useammin yllätän itseni tutkimasta Dannyyn liittyviä lehtijuttuja, katsomasta hänen haastattelujaan, kuuntelemasta musiikkiaan tai lukemasta aiempia kirjoja.

Perkele kun niitä on monta. Neljä. Vieläkö sitä yksi? Kannattaako?

Keskustelen Dannyn kanssa.

Toteamme, että kyllä se kannattaa.

Nyt, Dannyn 80-vuotispäivän lähestyessä, olen asiasta viimeisen päälle saletti.

Kyllä se kannatti.

Kiitos Dee. Kiitos kun sain tähänastisen storsysi kirjoittaa.

Magda-äiti ja poika Porissa vuonna 1942.

I OSA

*Ilkan ensimmäinen
koulupäivä 1949.
Taustalla Björneborgs
svenska samskola.*

24. SYYSKUUTA 1942 tunnetaan Suomen historiassa verisenä ja julmana päivänä. Oli torstai ja Kuhmon Viiksimossa, muutaman talosen syrjäkylässä, pohdittiin potunnostoon rupeamista.

Arkisten kaavailujen taustalla kulki epätietoisuuden, pelon ja jännityksen värinöitä. Neuvostoliitto oli aivan naapurissa, ja Suomi, viiksimolaistenkin kotimaa, soti mainittua valtiota vastaan.

Lisäksi kylän koirat haukkuivat metsää kohti ja salolta kuului ihmisten vihellyksiä.

Sellaiset merkit olivat enteitä kaikesta muusta kuin mukavasta.

Jatkosodaksi kastettu sota oli kestänyt reilun vuoden. Pari kalenterinkiertoa se vielä tulisi jatkumaan, mutta sitä eivät Viiksimon asukkaat silloin tienneet.

Moni heistä jäi lopullisesti sitä tietoa vajaan, koska puheenalaisena torstaina kylään saapui joukko neuvostoliittolaisia partisaaneja.

Konepistoolien kanssa kulkeneet miehet vangitsivat kyläläiset ja surmasivat heistä kahdeksan, joukossa oli myös lapsia.

Osa viiksimolaisista pääsi pakenemaan. Karkuun pääsivät myös partisaanit.

Verta vuodatettiin muuallakin päin maailmaa, sellainen kuuuu maailmansodan luonteeseen. Julma oli aika, maailma paloi.

Ja tuohon palavaan maailmaan syntyi tuona samana torstaina Porissa Magda ja Pentti Lipsasen esikoispoika.

Pentti-isä ei osallistunut synnytykseen. Syitä oli kaksi.

Ensimmäisenä se, että kahdeksan vuosikymmentä sitten miehet eivät yleisesti ottaen olleet katsomassa synnyttävän vaimonsa ponnisteluja – sellaisia halujakin olisi pidetty vähintään outoina.

Toisena se, että Pentti Lipsanen taisteli useimpien muiden suomalaisten tapaan rintamalla.

– Mun syntyessä isä oli jo taistelulentäjä. Heti talvisodan alettua syksyllä 1939 hän sai komennuksen autokomppaniaan numero kolmetoista. Komppaniassa oli kolmetoista autoa, lähtökäsky tuli kolmastoista päivä lokakuuta. En tiedä, miten isä kohtaloaan pelkäsi, kun epäonnen luku sotareissun alussa noin kummitteli. Mutta hengissä ja haavoittumatta hän sodasta selvisi, sanoo Danny.

Kerran kuolo kyllä hipaisi läheltä. Erään ilmataistelun jälkeen Pentti Lipsasen koneesta löytyi kaksi luodinreikää.

– Toinen ihan bensatankin vierestä ja toinen luoti oli mennyt penkin alta, muutaman sentin päästä perseestä.

Kertaamme asiaa Dannyn kellarissa Kirkkonummella. Siellä sota-aika on yllättävän läsnä, jos paikkaa ja asiaa alkaa perinpohjaisemmin pyöritellä.

Jatkosodan päätyttyä Suomi joutui vuokraamaan kaksi kolmasosaa Kirkkonummesta Neuvostoliitolle. Itänaapuri urakoi Porkkalaan tukikohdan, ja hallinnollisesti alue kuului Leningradiin.

Sotilasalueelle kohosi kasarmeja, sotilassatama, bunkkereita ja jopa lentokenttä. Suomalaiset junat saivat kulkea alueen läpi pimennetyin ikkunoin.

Kun alue palautettiin Suomelle tammikuussa 1956, paljon ennen vuokrasopimuksen päättymistä, alkoi ankara jälleenrakennus. Sen aikana kaikki vuokra-aikana Kirkkonummelle haudatut venäläiset vainajat siirrettiin Kolsarbyn eli Kolsarin hautausmaalle.

Kolsarbyssa viimeistä lepoaan nukkuu 210 sotilasta, 95 siviiliä ja 184 lasta. Venäläisiä kaikki.

Hautausmaalta on Dannyn kotiin matkaa kevyehkön kävelyreissun verran.

Danny on käynyt siellä kerran, pari.

Sen ymmärtää. Sinne patikointi ei synnytä mielihyvää, hautakivet nimineen sekä synnyin- ja kuolinaikoinen kertovat karua kieltä Stalinin valtakauden viimeisistä vuosista.

Stalinista puhe siirtyy helposti hänen kollegaansa ja vihamieheensä, toiseen diktaattoriin. Kun Adolf Hitler vieraili Mannerheimin syntymäpäivillä kesäkuussa 1942, sai Pentti Lipsanen komennuksen Saksan valtakunnankanslerin adjutantin yhteysupseeriksi.

Tieto pestistä tuli vuorokauden varoitusajalla. Pentti ehti silti soittaa nuorikolleen ja kutsua tämän Immolan lentokentälle Ruokolahdelle todistamaan Hitlerin kyläilyä.

– Et ikinä arvaa, kuka tänne on tulossa, Pentti oli arvuuttellut.

Magda ei arvannut, ja tiedon saatuaankaan hän ei lähtenyt matkaan. Hän oli sairaana ja mahassa potki kolmen kuukauden päästä ensiparkaisunsa päästävä Ilkka.

Pentti Lipsanen todisti Hitlerin kulkua lähietäisyydeltä ilman avecia – tosin tuskinpa Magdaa olisi siinä paikassa miehensä rinnalle päästetty.

Mutta jos-alkuisilla ajatuksilla on mukava leikkiä. Jos Magda olisi seissyt sotilasmiehensä rinnalla vauvamahoineen, olisiko Hitler kiinnittänyt häneen huomionsa? Olisiko hän ehkä taputtanut vatsaa ja lepperrellyt jotain nahan alla maailmaantuloaan odottelevalle Dannylle?

Ainakin Hitler oli vierailunsa aikana herkällä tuulella. Salaa nauhoitetussa salonkivaununomologissa hän kertoi arvostavansa suomalaisia sekä olevansa paitsi luonnonystävä, myös taiteilijaluonne.

Muitakin josseja Hitlerin Suomen-vierailuun liittyy. Valtakunnankanslerin lentokone laskeutui Ruokolahdelle laskutelineen jarruhihna savuten. Olisiko savu voinut muuttua tuleksi ja polttaa koko koneen, matkustajineen päivineen?

On väitetty myös, että Hitlerin lentokone oli vähällä osua Kaukopään tehtaan 126 metriä korkeaan savupiippuun.

*Koira sekä sotilaat
Vuorimaa, Lipsanen
ja Visapää Parolassa
kevällä 1940.*

Tutkijoiden mukaan väite on totta, mutta sillä kertaa Hitler ei ollut kyydissä. Piippua hivoteltiin jarruhihnan korjaamista seuranneella koelennolla.

Mutta sitten on vielä yksi jos.

Vierailun ajaksi suomalaiset sotilaat ottivat Hitlerin vastaan patruunattomin asein. Mutta Pentti Lipsanen pistoolista kuteja ei pois kerätty. Päin vastoin, hänelle niitä annettiin.

– Isä oli saanut ladatun pistoolin Hitlerin adjutantilta. Kun Hitler käveli isän ohitse, olisi hän voinut muuttaa historian kulun. Mitä siitä olisi seurannut ja olisiko se ylipäätään ollut mahdollista, en tiedä, Danny pohtii.

Ei tiedä kukaan muukaan.

Mutta arvailta voi. Vaikkapa sen verran, että suunnitteliko Pentti Lipsanen Hitlerin ampumista edes ohimenevän ajatuksen verran?

Riski olisi ollut suuri, ja vuonna 1942 suomalaisten Hitler-suhde oli enempi arvostuksen puolella.

Diktaattorin saattomieheksi valittu kenraali Paavo Talvela-kin pohti muistelmissaan, kuinka juhlallista oli lentää Marsalkan synttäreille nykyajan suurimman neron kanssa ja kuunnella, kuinka tämä ihasteli suomalaisen maiseman kauneutta.

Talvelan muistelmat julkaistiin vasta 1970-luvun alussa.

Siinä vaiheessa muullekaan maailmalle ei ollut salaisuus, millaisia ihmisyyden vastaisia rikoksia kenraalin maailman suurimmaksi neroksi nimeämä viiksimies oli tehnyt.

Voi toki olla, että Immolan vierailun aikoihin niistä oli jollakin muotoa hajulla myös Pentti Lipsanen. Ennen sotia hän oli viettänyt lentämistouhujen päällisinä paljon aikaa Saksassa. Niinä aikoina rotuvainojen tunnusmerkit jo näkyivät.

Kenties Pentti Lipsanen oli nähnyt Saksassa jotain, mitä vierasti ja mitä hän ei kyennyt pitämään oikeutettuna.

Jospa ajatus maailmanjärjestyksen muuttamisesta sittenkin pistäytyi hänen mielessään, kun valtakunnankansleri käveli vierestä ja taskussa painoi ladattu ase? Vai syntyikö ajatus vasta siinä vaiheessa, kun historia oli Hitlerin osalta kirjoitettu kaikkien tietoon?

*Taistelulentäjä
Pentti Lipsanen Suomen Ilmavoimista.*

Tiedä häntä.

Joka tapauksessa asia jäi pyörimään hänen mieleensä. Ei Ilkka-poika olisi muuten kuullut isänsä muisteluksia tämän mahdollisuudesta ampua Adolf Hitler.

Ase jäi kuitenkin koteloon, eikä Ilkka Johannes Lipsanen syntynyt maailmanlaajuisen merkkimiehen pojaksi.

Kansallishistoriallisen merkkimiehen mukaan hänet kuitenkin kastettiin.

– Mun etunimi tulee runosta *Ilkka*. Isä sen nimen mulle on valinnut, Danny sanoo.

Runon kirjoitti Kaarlo Kramsu, ja se kertoo Jaakko Ilkasta, Nuijasodan kapinapäälliköstä. Vuonna 1877 kirjoitettua riimitelmää on kutsuttu kansallisen identiteetin muokkaajaksi, Jaakko Ilkkaa taas Suomen kansan aatteelliseksi herättäjäksi. Erityisen hyvin siitä elää seuraava kohta:

*Ken vaivojansa valittaa
on vaivojensa vanki
Ei oikeutta maassa saa
Ken itse sit'ei hanki*

Jaakko Ilkalle kävi kehnosti, sotaretken päätteeksi hänet teloitettiin. Kramsun runossa hänen sanotaan eläneen kuin Suomen miehen kuuluu.

Runossa kerrotaan myös, että Jaakko Ilkka oli köyhä talonpoika.

Se on valetta. Todellisuudessa Jaakko Ilkka oli varakas talonpoika ja maakauppias. Kramsu harrasti propagandistista vähätelyä sanoessaan, ettei Ilkka ollut suuri suvultansa.

Suuri on suvultaan myös Ilkka Lipsanen – oikeastaan kahdenkin suvun puolesta.

Ei liene liioiteltua sanoa, että hän syntyi kultainen lusikka suussaan, ja se lusikka oli isän puolen suvulta saatu.

Kauaa hän ei kuitenkaan saanut sillä lusikalla soppaansa syödä.

2

TIEDOSSA ON, että Danny vietti varhaisen lapsuutensa Porissa ja Raumalla, eli seuduilla, joilla Lipsaset tunnetaan ennen muuta pitkän linjan länsisuomalaisena kauppiassukuna.

Viitisensataa vuotta sitten lähes kaikki maailman Lipsaset asuivat kuitenkin Juvalla – muutama myös Rantasalmella tai Joroisissa.

Sukunimi juontanee juurensa erääseen Filippiin, jonka pojat merkittiin kirkonkirjoihin Filipinpojiksi eli Lipponeiksi ja Lippszoneiksi.

Muuan sukuhaara asettui ajan olossa nykyisin Pieksämäkeen kuuluvan Virtasalmen Leinolan uudispaikalle. Siellä syntyi vuonna 1876 August Matinpoika Lipsanen, Dannyn isoisä.

Augustin kuollessa syksyllä 1948 Danny, silloinen Ilkka, ei ollut ehtinyt täyttää kuutta vuotta. Silti hän muistaa ukkinsa hyvin.

– August oli tärkeä hahmo, kun alan lapsuuteni ihmisiä nimeämään ja ylipäätään sitä aikaa hahmottamaan.

Augustin elämäntarina oli melkoinen. 12-vuotiaana, koulunsa käytyään, hän lähti lupia kyselemättä Virtasalmen kirkonkylälle ostamaan paikalliselta kauppiaalta tavaraa omaa kauppaansa varten.

Kauppias kyseli, kenen laskuun tavarat tulevat.

– No minun. Maksan sitten, kun suan ne myytyä, vastasi August.

Hän sai luottoa. Seuraavana päivänä August rakensi jonkin makasiiniröstellön nurkkaukseen hyllyjä, ja ensimmäiseksi asiakkaakseen hän sai oman isänsä. Hän antoi pojan yritykselle siunauksensa.

Vuoden kuluttua August perusti sisarustensa kanssa oman meijerin, eli haki kulmakunnan taloista maitoa ja jatkojalosti lehmänannin voiksi.

Parin vuoden kuluttua maidontoimittajien määrä oli kasvanut yli kolmeenkymmeneen, ja 15 täytettyään August lähetti seitsemän dritteliä voita Englantiin asti.

1800-luvun lopun Virtasalmella se kieli ankarasta kansainvälistymisen halusta.

Kolmen vuoden kuluttua August lähti Pietariin myymään turkiksia ja lampaanlihaa. Liiketoiminta tyssäsi kuitenkin asevelvollisuuteen. Augustin kohdalla se tarkoitti kolmea vuotta Mikkelin tarkka-ampujapataljoonassa.

Sotaväen päälle hän kävi Mikkelin kansanopiston ja siirtyi F. R. Valjaan kaupanhoitajaksi Virtasalmelle. Pestiä kesti kaksi vuotta. Siinä ajassa August sai Virtasalmen ympyröistä tarpeekseen ja vuonna 1904 hän muutti Poriin kauppias F. E. Fagerströmin palvelukseen.

Elettiin aikaa, jolloin menestyneet ihmiset ilmoittivat etunimensä sen alkukirjaimilla. Siihen kastiin kuuluvaksi kaihosi myös August Lipsanen.

Meni viisi vuotta, ja August perusti Poriin oman kauppa-liikkeen yhdessä Antti Kierin, entisen osuuskaupanhoitajan, kanssa. Parin vuoden päästä Kieri luopui osakkuudestaan ja August kävi laajentamaan kokonaan omakseen jäänyttä kauppaa.

Siirtomaatuotteiden vähittäiskauppa laajeni tukkuliikkeeksi. Sitten August osti rautakauppoja ja panosti konekyytien kasvaessa bensakauppaan sekä autohuoltoon, hommasipa hän haltuunsa paitatehtaankin.

Tienestejään hän sijoitti myös maanviljelykseen, isältään perittyyn ammattiin. Vanha-Lahden kartano siirtyi A. Lipsaseksi muuttuneen August Lipsasen omistukseen vuonna 1918.

Kartanokaupan lisäksi Augustin omistukseen siirtyi muutakin ryönää. Pari purjelaivaa, Porin Seurahuone ja yksi elokuvateatteri.

Bisneksen ohessa August ehti panostaa pirttiviljelyynkin. Laviolla vuonna 1889 syntyneen Impi-vaimonsa kanssa hän sai neljätoista lasta, joista kolmantena syntyi vuonna 1914 Dannyn isä Pentti.

Ajan tavan mukaan osa lapsista näki aikuisuuden, osa ei. Lapsikuolleisuus ei kiertänyt kauppiakaan perhettä.

Ikäkokosi päästyään August sai antaa sanomalehdille haastatteluja aina pyöreitä täyttäessään.

Aikoinaan se oli suurempi arvonanto kuin etunimen ensimmäisellä kirjaimella esiintyminen.

Kun lehtimiehet kyselivät Augustilta menestyksen salaisuutta, oli vastaus yhtä aikaa nöyrä ja toisaalta nöyryyttä alleviivaava.

– Tee työsi paremmin kuin esimiehesi sinulta vaativat.

Vähän samanhenkisiä ajatuksia Augustin pojanpoika on lausunut silloin, kun hänestä on tehty lehtijuttuja syntymäpäivien tai pyöreiden taiteilijavuosien tähden – ehkä tietten, ehkä tiedostamatta.

Joka tapauksessa pojanpoika suhtautuu isoisäänsä kunnioittavasti mutta myös pappansa persoonan särmäpuolille hymyillen.

– Kun ensimmäisen maailmansota syttyi, oli Augustilla vanhastaan hyvät suhteet Pietariin. Niiden avulla se sai ostettua viljaa muillekin kauppiaille, ja kun vilja kuljetettiin junalla, kannatti liikutella kerralla isoja eriä, Danny sanoo.

Impi Lipsasen sisko, Augustin käly, työskenteli Pietarin Suomen asemalla junalippujen myyjänä. Hänen suhmurointinsa ansiosta Lipsasten nimissä olleet, viljalla lastatut junavaunut matkustivat vapaasti Pietarin ja Porin väliä. Muiden vaunut eivät.

– Kun August möi Vanha-Lahdesta metsää, se halus itse määrätä kaadettavat puut. Ja kerran kartanolla oli kylässä setieni kaveri Tillanderin Veijo. August katsoi Veijoa ja kysyi, että kuule, oletkos sinäkin minun lapsiani. Voi helvetti, mikä kysymys, Danny nauraa.

Samoihin nauruihin mahtuu Augustin nuukuus.

– Ei pidä ostaa sitä, mitä tarvitsee. Sen voi ostaa, mitä ilman ei tule toimeen. Sitä se toisteli vielä vanhanakin. Kun August ja Impi muuttivat Porin Antinkadulle, August ei suostunut ostamaan aluksi huonekaluja. Niillä oli siellä tyhjiä appelsiini-laatikoita pöytinä, tuoleina ja hyllyinä.

Koko show alusta tähän asti Dannyn omalla äänellä.

Olet kuullut Armista ja
erään viihdetaiteilijan naissuhteista,
mutta itse Dannysta tai hänen musiikistaan
et tiedä paljoakaan.

ANTTI HEIKKINEN on saanut avaimet Ilkka Lipsasen arkistoon ja koonnut yhdessä laulajan kanssa ennennäkemättömän tarkan kuvan siitä, kuinka Dannysta tuli se Iso D, jonka luulemme tuntevamme. Ennen nykyistä laululintuselle laulavaa Dannya oli aivan toisenlainen Danny, joka lauloi Suomen 75-vuotispäivänä *Tämä taivas tämä maa*. Ennen sitä Dannya oli Armi Aavikon kanssa duettona laulanut hempeä Danny, ja vielä paljon aiemmin syrjäisillä seurojentaloilla testosteronia uhkunut nuori niittivyömies.

Ja aivan ensin
oli nuori Ilkka Lipsanen, joka tietää,
mistä kaikki alkoi.

www.wsoy.fi

99.1

ISBN 978-951-0-47809-7